

BỘ TÀI CHÍNH
TRƯỜNG ĐẠI HỌC - TÀI CHÍNH QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐỀ CƯƠNG GIẢNG DẠY HỌC PHẦN
(Dành cho bậc Đại học)

HỌC PHẦN: CƠ SỞ VĂN HÓA VIỆT NAM

Số tín chỉ: 2

Bộ môn: Tư tưởng Hồ Chí Minh

Khoa: Lý luận chính trị

Hung Yên, năm 2016

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN

(Ban hành kèm theo Quyết định số/QĐ-ĐHTCQTKD ngày/2016 của Hiệu trưởng trường Đại học Tài chính – Quản trị kinh doanh)

1. Khoa, bộ môn phụ trách:

- Tên học phần: **Cơ sở văn hóa Việt Nam**
- Bộ môn: Tư tưởng Hồ Chí Minh
- Khoa Lý luận chính trị

2. Thông tin chung về giảng viên:

T T	Họ và tên	Năm sinh	Chức danh, học hàm, học vị	Nơi tốt nghiệp	Chuyên môn	Giảng chính (GC)
1	Nguyễn Mạnh Tường	1976	Thạc sĩ	ĐH KHXH7NV	LSD	GC
2	Nguyễn T. Thu Hường	1976	Thạc sĩ	ĐHSP I Hà Nội	KTCT	GC
3	Đào Thị Hằng	1983	Thạc sĩ	HVBC & TT	Chính trị	GC
4	Cao Thị Thu Hằng	1976	Thạc sĩ	ĐHSP I Hà Nội	KTCT	GC
5	Phạm Thị Hường	1985	Thạc sĩ	ĐHKHXH & NV	Triết học	GC
6	Nguyễn Thị Thuỳ Dung	1983	Thạc sĩ	ĐHKHXH & NV	Triết học	GC
7	Bùi Thị Nhung	1985	Thạc sĩ	ĐHSP Huế	Triết học	GC
8	Phan Thị Uyên	1984	Thạc sĩ	ĐHSP I	Triết học	GC

3. Thông tin chung về học phần

- Tên học phần: Cơ sở văn hóa Việt Nam
- Mã học phần: 006080
- Số tín chỉ: 02
- Điều kiện tiên quyết: không

4. Đối tượng áp dụng:

- Môn học bắt buộc cho ngành: không
- Môn học tự chọn cho ngành:
- Trình độ: Đại học.
- Hệ đào tạo: Chính quy

5. Mục tiêu của học phần:

5.1. Kiến thức:

Người học nắm được trang bị hệ thống những kiến thức cơ bản về cơ sở văn hóa Việt Nam. Đó là hệ thống cơ sở, quy luật hình thành và phát triển văn hóa nước ta trong không gian văn hóa Việt. Đồng thời phản ánh đặc trưng cơ bản của văn hóa Việt cùng với giá trị truyền thống của dân tộc ta được hình thành và phát triển trong suốt chiều dài của lịch sử dựng nước, giữ nước của dân tộc ta.

5.2. *Kỹ năng:*

Hệ thống kiến thức về cơ sở văn hóa Việt Nam là sự tái hiện giá trị văn hóa lâu bền của dân tộc ta nhằm điều chỉnh hành vi của con người theo chuẩn mực xã hội và được mọi người tuyệt đối tuân thủ. sinh viên có kỹ năng tự đọc, tự nghiên cứu, tự nhận xét, phân tích đánh giá các hiện tượng văn hoá của dân tộc mình cũng như có bản lĩnh trong quá trình tiếp xúc với các nền văn hoá khác. Ngoài ra, sinh viên còn phải biết ứng dụng những kiến thức của môn học vào chuyên ngành, vào cuộc sống của mình một cách hiệu quả nhất.

5.3. *Thái độ:*

Giúp người học nhận thức đúng đắn về vai trò, vị trí của văn hóa dân tộc và có những hành động thiết thực để bảo tồn, phát huy những giá trị văn hóa vô giá của cha ông. Đồng thời, có ý thức giữ gìn và quảng bá giá trị truyền thống văn hóa quý báu của dân tộc Việt Nam. Tin tưởng vào chủ trương, đường lối xây dựng và phát triển nền văn hóa tiên tiến đậm đà bản sắc văn hóa của Đảng ta gắn với chủ động hội nhập quốc tế. Sinh viên nâng cao phẩm chất đạo đức cá nhân của mình như: lòng yêu nước, tinh thần quật cường, bản lĩnh để tiếp nhận có chọn lọc những tinh hoa của nhân loại. Với kiến thức được trang bị từ môn học sẽ giúp cho sinh viên có thái độ tích cực để bảo vệ và phát huy những giá trị tốt đẹp của văn hóa dân tộc. Sẵn sàng đấu tranh với những hoạt động, sản phẩm văn hóa không lành mạnh du nhập vào Việt Nam.

6. **Nội dung tóm tắt của học phần:**

Cơ sở văn hóa Việt Nam là Cung cấp cho người học những kiến thức cơ bản, cốt lõi về cơ sở văn hóa Việt Nam. Đó là những giá trị tốt đẹp được hình thành, hun đúc và lưu giữ suốt mấy ngàn năm lịch sử; là cội nguồn sức mạnh giúp dân tộc ta giữ vững bản sắc văn hoá và trường tồn trước các cuộc xâm lăng và đồng hóa của các thế lực ngoại xâm cũng như trong quá trình xây dựng và phát triển đất nước hiện nay. Trong suốt tiến trình lịch sử lâu dài của dân tộc chủ thể nhận thức là người Việt định vị giá trị văn hóa Người Việt gắn với nền văn minh nông nghiệp phương Đông.

7. Phương pháp và phương tiện giảng dạy:

7.1. Phương pháp giảng dạy

- Thuyết trình, diễn dịch, quy nạp, phân tích.
- Phỏng vấn, đàm thoại, xêmina, thảo luận nhóm.

7.2. Phương tiện giảng dạy

- Phấn, bảng, máy tính xách tay, sách bài tập, sách tham khảo.

8. Thang điểm đánh giá và phương pháp và nội dung đánh giá:

Theo Quy chế đào tạo hệ chính quy theo hệ thống tín chỉ ban hành kèm theo quyết định số 493/QĐ – ĐHTC-QTKD ngày 21/5/2013 của Hiệu trưởng trường Đại học Tài chính – Quản trị kinh doanh

Thang điểm 10 (từ 0 đến 10), làm tròn đến một chữ số thập phân.

- Thái độ chuyên cần (trọng số 10%)
- Tham dự bài kiểm tra: 02 bài kiểm tra tự luận thường xuyên trên lớp (trọng số 10%): 01 bài tiểu luận kiểm tra giữa học phần (trọng số 10%).
- Tham dự kỳ thi kết thúc học phần (trọng số 70%): Hình thức thi do Hiệu

trưởng trường ĐHTC – QTKD quy định.

9. Tài liệu học tập và tham khảo:

9.1. Tài liệu học tập bắt buộc:

- [1]. Đề cương bài giảng môn học cơ sở văn hóa Việt Nam, trường Đại học Tài chính – Quản trị kinh doanh, biên soạn bởi nhóm tác giả: ThS. Nguyễn Mạnh Tường, ThS. Nguyễn Thị Thu Hường, ThS. Đào Thị Hằng, ThS. Cao Thị Thu Hằng

9.2. Tài liệu tham khảo:

- [1] Đào Duy Anh (2014), *Lịch sử Việt Nam từ nguồn gốc đến thế kỷ XIX*, Nxb Văn học, Hà Nội
- [2] Phan Kế Bính (2014), *Việt Nam phong tục*, Nxb Thế giới, Hà Nội.
- [3] Đảng Cộng sản Việt Nam (1998), *Văn kiện Hội nghị lần thứ năm BCH TƯ khóa VIII*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội
- [4] GS. Trần Quốc Vượng (2012), *Cơ sở văn hóa Việt Nam*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.
- [5]. GS.TS Trần Ngọc Thêm (1999), *Cơ sở văn hóa Việt Nam*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.

10. Nội dung và phân bổ thời gian:

Nội dung	Phân bổ thời gian	Tổng
----------	-------------------	------

	Lý thuyết	Kiểm tra	Bài tập, thảo luận	Tự học, tự nghiên cứu	cộng
Chương 1: Nhập môn cơ sở văn hóa Việt Nam	4.5		1.5	12	18
Chương 2: Đặc trưng không gian văn hóa Việt Nam	5.5		1.5	12	18
Chương 3: Văn hóa đời sống của người Việt Nam	10		2	24	36
Kiểm tra bài 1		1		2	3
Chương 4: Văn hóa cổ truyền của người Việt Nam trong xu thế hội nhập quốc tế hiện nay	2		1	6	9
Kiểm tra bài 2		1		2	3
Tổng cộng	22	2	6	60	90

11. Lịch trình tổ chức dạy học cụ thể:

Chương 1: NHẬP MÔN CƠ SỞ VĂN HÓA VIỆT NAM

Hình thức tổ chức dạy học	Số tiết	Nội dung chính	Tài liệu học tập, tham khảo
Lý thuyết/ Thực hành	4.5	1.1. Khái niệm, đối tượng, chức năng và nhiệm vụ nghiên cứu 1.1.1. Khái niệm về văn hóa 1.1.2. Đối tượng nghiên cứu môn học 1.2. Cơ sở hình thành văn hóa Việt Nam 1.2.1. Điều kiện tự nhiên và con người 1.3. Tiến trình phát triển văn hóa Việt Nam 1.3.1. Văn hóa Việt Nam thời cổ đại 1.3.3. Văn hóa Việt Nam thời tự chủ 1.3.5. Văn hóa Việt Nam từ 1945 đến nay	- Tài liệu bắt buộc: [1] - Tài liệu tham khảo: [1], [4], [5]
Thảo luận	1.5	1.2.2. Giao lưu và tiếp biến văn hóa 1.3.2. Văn hóa Việt Nam trong thời kỳ Bắc thuộc 1.3.4. Văn hóa Việt Nam thời Pháp thuộc	Tài liệu bắt buộc: [1]
Tự học, tự nghiên cứu	12	1.1. Khái niệm, đối tượng, chức năng và nhiệm vụ nghiên cứu 1.2. Cơ sở hình thành văn hóa Việt Nam 1.3. Tiến trình phát triển văn hóa Việt Nam	- Tài liệu tham khảo: [1], [4], [5]

Chương 2: ĐẶC TRƯNG KHÔNG GIAN VĂN HÓA VIỆT NAM

Hình thức tổ chức dạy học	Số tiết	Nội dung chính	Tài liệu học tập, tham khảo
Lý thuyết	5.5	2.1. Không gian (vùng) văn hóa Việt Nam 2.2. Các vùng văn hóa Việt Nam 2.2.1. Vùng văn hóa Đông Bắc 2.2.2 Vùng văn hóa Tây Bắc và miền núi Bắc Trung	- Tài liệu bắt buộc: [1] - Tài liệu tham khảo: [1], [4], [5]
Thảo luận	1.5	2.2.3. Vùng văn hóa đồng bằng Bắc Bộ 2.3.4. Vùng văn hóa Trung Bộ 2.3.5. Vùng văn hóa Tây Nguyên 2.3.6. Vùng văn hóa Nam Bộ	- Tài liệu bắt buộc: [1] - Tài liệu tham khảo: [1], [4], [5]
Tự học, tự nghiên cứu	14	2.1. Không gian (vùng) văn hóa Việt Nam 2.2. Các vùng văn hóa Việt Nam	- Tài liệu bắt buộc: [1] - Tài liệu tham khảo: [1], [4], [5]

Chương 3: VĂN HÓA ĐỜI SỐNG CỦA NGƯỜI VIỆT NAM

Hình thức tổ chức dạy học	Số tiết	Nội dung chính	Tài liệu học tập, tham khảo
Lý thuyết/ Thực hành	10	3.1. Văn hóa ẩm thực 3.1.1. Quan niệm về ăn uống của người Việt 3.2. Văn hóa trang phục 3.2.3. Trang phục truyền thống của người Việt 3.3. Nghệ thuật hình khối và kiến trúc 3.3.2. Nghệ thuật kiến trúc 3.4. Tín ngưỡng và tôn giáo 3.4.1 Tín ngưỡng phồn thực 3.4.2. Tín ngưỡng sùng bái tự nhiên 3.5. Phong tục tập quán 3.5.1. Phong tục trong hôn nhân 3.6. Lễ hội 3.7. Văn hóa giao tiếp, nghệ thuật ngôn từ và thanh sắc của	- Tài liệu bắt buộc: [1], [2] - Tài liệu tham khảo: [1], [2], [3], [4]

		người Việt 3.7.1. Văn hóa giao tiếp của người Việt 3.7.2. Nghệ thuật ngôn từ Việt Nam 3.8. Văn hóa ứng xử của người Việt 3.8.1. Ứng xử với tự nhiên 3.8.2. Ứng xử với xã hội 3.8.3. Ứng xử với con người 3.8.4. Ứng xử với bản thân 3.9. Văn hóa tổ chức cộng đồng 3.9.1. Gia đình và văn hóa gia đình 3.9.2. Dòng họ và văn hóa dòng họ 3.9.3. Làng xã	
Thảo luận, thực tế	2	3.1.2. Đặc trưng cơ bản trong văn hóa ẩm thực của người Việt Nam 3.2.1. Quan niệm về trang phục 3.2.2. Chất liệu mặc 3.3.1. Nghệ thuật hình khối 3.4.3. Tín ngưỡng thờ thành hoàng làng 3.4.5. Tín ngưỡng thờ cúng tổ tiên 3.4.6. Sự du nhập và phát triển tôn giáo ở Việt Nam 3.5.2. Phong tục ma chay 3.7.3. Nghệ thuật thanh sắc ở Việt Nam	- Tài liệu bắt buộc: [1] -Tài liệu tham khảo: [1], [3], [4], [5]
Tự học, tự nghiên cứu	24	3.1. Văn hóa ẩm thực 3.2. Văn hóa trang phục 3.3. Nghệ thuật hình khối và kiến trúc 3.4. Tín ngưỡng và tôn giáo 3.5. Phong tục tập quán 3.6. Lễ hội 3.7. Văn hóa giao tiếp, nghệ thuật ngôn từ và thanh sắc của người Việt 3.8. Văn hóa ứng xử của người Việt 3.9. Văn hóa tổ chức cộng đồng	Tài liệu bắt buộc: [1] -Tài liệu tham khảo: [1], [3], [4], [5]

Chương 4: VĂN HÓA CỔ TRUYỀN VIỆT NAM TRONG XU THẾ HỘI NHẬP QUỐC TẾ HIỆN NAY

Hình thức tổ chức dạy học	Số tiết	Nội dung chính	Tài liệu học tập, tham khảo
Lý thuyết/ Thực hành	2	4.1. Văn hóa Việt Nam trước xu thế hội nhập 4.1.1. Tác động của toàn cầu hóa đến văn hóa Việt Nam 4.1.2. Những thuận lợi và khó khăn khi Việt Nam phát triển nền kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế 4.2. Những giải pháp giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc trong quá trình hội nhập quốc tế 4.2.1. Đường lối của Đảng về vấn đề giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc hiện nay 4.2.2. Những giá trị bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam cần được giữ gìn 4.2.3. Giải pháp để giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc	- Tài liệu bắt buộc: [1], [2] - Tài liệu tham khảo: [1], [4], [5]
Thảo luận	1.0	4.2.3. Giải pháp để giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc	- Tài liệu bắt buộc: [1] - Tài liệu tham khảo: [1], [4], [5]
Tự học, tự nghiên cứu	6	4.1. Văn hóa Việt Nam trước xu thế hội nhập 4.2. Những giải pháp giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc trong quá trình hội nhập quốc tế	- Tài liệu bắt buộc: [1] - Tài liệu tham khảo: [1], [4], [5]

TRƯỞNG KHOA

TRƯỞNG BỘ MÔN

GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN

Nguyễn Thị Thu Hương

Nguyễn Thị Thu Hương

Nguyễn T. Thu Hương
Nguyễn Mạnh Tường
Đào Thị Hằng
Cao Thị Thu Hằng
Phạm Thị Hương
Nguyễn Thị Thuỳ Dung
Bùi Thị Nhung
Phan Thị Uyên